

DONDERDAG

28 OCTOBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Gemeente **BREDA**, gelet op art. 1 van het Koninklijk besluit van den 17. October 1820 (Staatsblad N°. 22).

Brengen bij deze ter kennis der belanghebbende Ingezetenen, dat de ingevulde Patenten, voor het loopende dienstjaar 1852, bij hen van het Kollegie van Zetters zijn ontvangen. Met aanmaning aan de belanghebbenden, om dezelve ten spoedigste en uiterlijk vóór den 10. November aanstaande, ter Secretarij, op de gewone uren, te komen afhalen; en daarbij het Aanslag-Biljet, ter bespoediging der opzoeking, te vertoonen.

Breda, den 27. October 1852.

STORM.

De Secretaris,
L. D. G. TETCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIS, den 28sten October.

De *Moniteur* lozenstraft het berigt, door sommige dagbladen gegeven, dat de Prins-President dezer dagen eene reis naar de Noordelijke departementen zou ondernemen.

De Prins-President heeft den 22sten dezer in het Théâtre-Français de voorstelling bijgewoond van *Cornéille's* meesterstuk «*Cinna*» of de goedertierenheid van Keizer Augustus, gevolgd door de voordragt van een gebuit, van opschrift hebbende «het Keizerrijk bedrukt vrede». Het regeringsblad zelf gewaagt van het luisterrijke der voorstelling en van de goedhartigheid des publieks; het zegt dat inzonderheid de zinspreken van het oude toneelstuk, welke op de tegenwoordige gestedheid van Frankrijk kunnen toepasselijk gemaakt worden, door het publiek opgemerkt en toegejuicht zijn.

— J1. Zaterdag avond heeft te St. Cloud de eerste receptie plaats gehad sedert de terugkomst van den President. Zij was zeer taktijk en had een bijzonder politiek karakter.

Men heeft gesproken van eene belangrijke beweging, die in de hooge regterlijke betrekkingen zal plaats hebben. Deze bewegingen is thans begonnen. De *Moniteur* behelst een aantal benoemingen. Verscheidene eerste presidenten van hoven van appel worden raadsheeren bij het hof van cassatie, anderen zijn ontslagen; ten gevolge der toepassing van het dekreet van 1 Maart, waarbij wordt bepaald dat zij wegens gevorderden leeftijd kunnen worden ontslagen. Een zeker aantal procureurs-generaal worden eerste presidenten, enz. Over 't algemeen schijnen deze benoemingen de goedkeuring der magistratuur weg te dragen.

— Men spreekt er van dat de nieuwe Keizer den titel zou aannemen van beschermheer der Heilige Plaatsen; hetgeen eene reden te meer zou zijn voor den H. Vader om hem te komen bevestigen.

— De kamer van koophandel te Parijs heeft een adres aan den Prins-President ingediend, waarin zij, tot leuze nemende de woorden door den President te Bordeaux geuit, dat het keizerrijk de vrede was, hem verzoekt het keizerlijk gezag te aanvaarden.

— Een besluit van den President, in den *Moniteur* vervat, verbiedt het aangaan van associatiën tusschen hen die concessien van mijnen hebben gekregen. Het besluit noemt die associatiën coalitiën welke nadeelig zouden kunnen zijn voor den handel en de nijverheid.

— De *Moniteur* deelt verschillende besluiten mede. Een daarvan strekt tot opening van een buitengewoon credit van 200,000 francs om de Sainte-Geneviève-kerk voor de eeredienst in gereedheid te brengen. Bij een tweede wordt magtiging verleend tot het vormen eener naamlooze vereeniging, onder den naam van *Maatschappij van het paleis der industrie*, met doel een kristallen paleis in de Champs-Elysées op te rigten. Een derde eindelijk behelst het tusschen Frankrijk en het hertogdom Brunswijk gesloten verdrag ter gunste van den letterkundigen eigendom.

— Heden heeft men in de Champs-Elysées de werkzaamheden tot daarstelling van het kristallen paleis aangevangen. Aanstaanden Maandag zal die arbeid door 500 werklieden worden voortgezet.

— De luchtreiziger *Toutain*, die, bij gelegenheid van den intogt van Lodovijk Napoleon, met zijn balon l'Eole opsteeg, is aan een bijzonder gevaar ontsnapt. Hij had namelijk een grooten en vrij zwaren, van veenen gevlochten arend aan zijn schuitje vastgehecht, met het doel, om den koninklijken vogel op zekere hoogte te laten zakken en zoo het schouwspel te leveren van het zinnebeeld des keizerrijks, zweyende boven Parijs. Ongelukkig had hij vergeten zich van een katrolblok te voorzien zodat hij verplicht was het koord door zijne handen te laten gaan, waar-

aan het zware voorwerp bevestigd was, en dat hij, uit vrees voor een schok, welke de touwen, waaraan het schuitje hing, zou hebben doen breken, niet plotseling durfde laten schieten. Het gevolg was, dat hij in een deerniswaardigen toestand beneden kwam, zijnde zijne handen, door de scheuring van het koord, tot op het been van het vleesch ontbloot.

— Ter beurse waren genoteerd: 3 pCt. 81,50; 4½ pCt. 106,25.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten October.

Uit Hamburg wordt gemeld, dat zich aldaar in de afgelopen week twee agenten eener rijke Engelsche kompagnie hebben opgehouden, die zich ten doel stelt, om in vereeniging met Nederlandsche kapitalisten, Hamburg, Bremen, Oldenburg, Leer, Groningen, Leeuwarden en Harlingen, in directe spoorweg-communicatie te brengen, en daardoor langs den kortsten weg Hamburg met de Nederlanden en Engeland te verbinden. Van Groningen zou een zijtak worden aangelegd over Zwolle naar Utrecht, tot aansluiting bij den Rijnspoorweg. Gemelde agenten hebben van de Hamburgse regering reeds bepaalde toezeggingen ontvangen, en men wenscht, dat ook Hannover de gevraagde concessie spoedig moge verleenen.

— Te Berlijn houden velen het Tolverbond voor zoo goed als onthouden en sommigen spraken daar van onderhandelingen der Pruisische Regering tot het sluiten van handelsverbindtenissen met Nederlanden en België.

— Men schrijft uit Weenen van den 21sten dezer, dat in die stad reeds eene voorloopige zitting der tolconferentie had plaats gehad. Men weet nog niet wat daar behandeld is; ook kan zulks niet van veel gewicht of betekenis zijn. — Men zegt dat Oostenrijk in deze conferentie zal deel nemen, en dat de Staten tot stand te brengen, zoo Pruisen zich niet geneigd toont om toe te treden, en men wilde nu reeds weten, dat alle daar vertegenwoordigde Staten, ook Wurtemberg, deze voorstellen zouden aannemen. Alleen Saksen zou eenige wijfeling toonen. Het zou ook kunnen zijn dat men zich te Weenen al te zeer van den goeden uitslag overtuigd hield. Het is intusschen wel waarschijnlijk, dat deze kwestie niet zoo spoedig en gemakkelijk zal beëindigd worden. Een blik achterwaarts op vroegere conferentiën, zal voldoende zijn om dit gevoelen te staven.

— De Keizer van Oostenrijk heeft de verdere voortzetting zijner reis in Croatië en Slavonië tot het aanstaande voorjaar uitgesteld, als wanneer ook Dalmatië, door hem zal bezocht worden.

— Koning Otto van Griekenland heeft den 18. München verlaten, om, over Venetië, naar zijne Staten terug te keeren.

ENGELAND.

LONDEN, den 23sten October.

Gisteren werd aan het bureau van buitenlandsche zaken weder een Kabinetraad gehouden.

Eergisteren had eene vereenigde Parlements-zitting *pro forma* plaats, in welke de Lord-Kanselier de verdere prorogatie tot 4 November aankondigde. Geen ander Pair was aanwezig en het Huis der Gemeenten werd door den eersten klerk van dat Huis vertegenwoordigd.

— De kosten van drukken voor de beide Parlements-huizen bedragen jaarlijks gemiddeld 58,397 ponden sterling, en hebben ten jare 1850 de som van 70,000 ponden sterling overtroffen.

— Het ministeriele Landraad heeft het berigt dat de H. Prins van Coburg, met toestemming altoos van de Koningin, zijne echtgenoot, eenen brief aan den Groot-hertog van Toscane geschreven heeft, om, in naam der menschelijkheid, kwijtschelding van straf te vragen voor den persoon van *Madia* en diens huisvrouw, welke thans in Toscana wegens afval van de staatskerk kerkerstraf ondergaan. Het blad voegt er bij, dat de Koning van Pruisen hetzelfde gedaan heeft, en haalt voorvallen van vroeger dagen aan, om te toonen dat, terwijl inmenging van eenen Staat in de aangelegenheden van eenen anderen onafhankelijken Staat door het volkenrecht met reden verboden wordt, niet zelden in het belang der menschelijkheid vorstelijke personen invloed uitoefenen door de hoffelijkheid eener buitenlandsche regering in te roepen. Mogt de Groot-hertog hiernaar geen gehoor geven, zegt de *Standard*, dan zal hij ook nimmer eenige hoffelijkheid van Engeland, Pruisen, de Vereenigde Staten of van eenigen anderen Protestantschen Staat kunnen vragen.

— De heeren *Fow* en *Henderson*, de ondernemers van het glazen paleis in Hyde-Park, hebben alle verloren voorwerpen die bij het verder afbreken van dat gebouw onder de planken gevonden worden aan de tot dien ar-

heid gebezigde werklieden afgestaan, en voor velen hunner is die oogst niet gering, daar niet weinige meer of minder ruim gevulde beurzen, ringen, rottingen met gouden knoppen en andere voorwerpen van waarde, om van de talrijke losse geldstukken niet te spreken, door hen worden opgeraapt. De grond wordt weder gelijk gemaakt en met graszoden bestoken, zoodat bij den aanvang des volgenden zomers de plaats waar dat paleis gestaan heeft niet meer te herkennen zal wezen.

Het kristallen paleis, dat te Sydenham als wintertuin wordt gebouwd en ingerigt, zal door twee reservoirs van water voorzien worden en het water zich bij wijze van cascade op de gewelven, onder welke men zal kunnen doorgaan, uitstorten. Uit twee bassins, ieder van 380 Engelsche voeten in doorsneden, zullen twee fonteinën, ieder met 180 stralen, springen, de voornaamste van welke stralen eene hoogte van 230 voeten bereiken moet. De heer *Patton*, wien men de plannen voor dit gebouw dankt, belooft dat deze waterwerken de wereldberoemde fonteinën van Versailles zullen overtreffen.

De tijdingen uit Lissabon van 19 October melden, dat het bekende geschil tusschen de Regering en de Bank nog voortduurde. Bij een besluit van het gouvernement was de Bank nu ook beroofd van de uitkeering, die zij, voor hetgeen de Staat haar verschuldigd is, tot dusver genoot van de pachters der tabaks-levering. — Voorts had de Regering een besluit uitgevaardigd, waarbij de dusgenaamde Portwijn-kompagnie onthouden was, en de uitvoerrechten van den portwijn op een gelijken voet gebragt waren.

Volgens de berigten uit New-York van den 9den dezer had men aldaar de tijding ontvangen, dat eene stoomboot, die voor de dienst der Noord-Amerikaansche posten op Havannah vaart, aldaar laatstelijk afgevoerd en gedwongen was om weder in zee te steken, zonder de brievenmaal of de passagiers te hebben ontscheept. Deze veiligheidsmaatregel der Spaansche overheden had onder het publiek in de Vereenigde Staten vrij wat wrevel verwekt, en in eene volksvergadering te New-Orleans, waar, naar gemeld wordt, tien duizend personen vereenigd waren, was besloten te verklaren, dat het gouvernement der Unie onverwijld voldoening voor deze beleediging der Noord-Amerikaansche vlag behoorde te vorderen.

Volgens de jongste tijdingen uit Australië, bedraagt de wekelijksche opbrengst van eene goudstreek, 70 mijlen van Melbourne gelegen, nageveeg honderd duizend oncen gouds, zoodat naar evenredigheid de jaarlijksche opbrengst twintig millioen pond sterling moet beloopt. Volgens eene daarop gegonde gematigde berekening zouden de Australische kolonien te zamen in een jaar niet minder dan veertig millioen pond sterling aan goud opleveren. Als eene proeve van de groote verandering welke deze goudproductie in den maatschappelijken en volkshuishoudelijken toestand dier gewesten te weeg brengt, wordt medegedeeld dat men er thans de schapen van honderde mijlen verwijderde oorden naar de goudgraven drijft, slagt, het vleesch nuttigt, doch de huid en de tals als afval op de plaats verbrandt, terwijl vroeger alleen de wol en de tals waarde hadden en het vleesch weggegooid werd.

Men rekent dat het aantal uit Engeland naar Australië verhuizende personen dit jaar honderd duizend zal bedragen, het meerendeel waarvan reeds op weg is; en men is bezorgd dat de in Australië voorhanden levensmiddelen niet toereikend zullen zijn, om eene zoo plotseling vermeerderende bevolking te voeden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 26sten October.

De groote meerderheid van de liberale leden der Kamer van Volksvertegenwoordigers is voornemens, bij de keuze van eenen voorzitter (die den 26sten plaats heeft) hunne stem uit te brengen op den heer *Delfosse*, een warmen voorstander der liberale staatkunde, en niet op den heer *Delehay* die, gelijk men weet, den 28sten September jl., door de oppositie met hulp van eenige liberalen tot voorzitter benoemd werd, en destijds de benoeming afwees. maar thans, naar het schijnt, weder de kandidaat is der behoudende partij. De bladen dezer partij betogen dat de verkiezing van den heer *Delfosse* de voortzetting zoude zijn van eene staatkunde van partijworsteling binnen 's lands en van oneenigheid met het buitenland, welke met de aftrading van het ministerie een einde behoorde te nemen die verkiezing zoude België in eene krisis storten, die, nadat het land sedert Januarij 1851 niet minder dan zes malen in eene ministeriele krisis verkeerd heeft, alleen aan de vijanden der parlementaire staathuishouding stof tot blijdschap zoude kunnen geven.

Uit een artikel van de *Indépendance* blijkt dat de aftrading van den heer *Rogier*, het hoofd van het liberale ministerie, een feit is waarop niet teruggekomen kan worden, en dat eene ontbinding der kamers niet in het plan des Konings ligt.

Het dagblad der stad Hasselt berigt, dat het vee bij al de branden aldaar, waaronder de longziekte algemeen heerschte, daarvan thans geheel bevrijd is; en wel door de inenting met smetstof.

NEDERLANDEN.

DREDA, den 27sten October.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Zaterdag is ingekomen een voorstel van den heer *Wittens*, strekkende tot het instellen van een onderzoek naar den toestand der nationale zeevisscherijen, en bijaldien deze ongunstig mogt zijn, tot het opsporen, de oorzaken daarvan en het beramen van middelen tot opbeuring. Dat voorstel is naar de afdeelingen verzonden om onderzocht te worden.

Daarna hebben de beraadslagingen plaats gehad over het wets-ontwerp tot onteigening van perceelen voor de verlenging van den spoorweg van

Arnhem tot de Pruisische grenzen, waarvan de titel door den Minister van Binnenlandsche Zaken in den loop der discussie veranderd is, in dien van » Wets-ontwerp verklarende het algemeen nut der verlenging van den spoorweg van Arnhem tot de Pruisische grenzen."

Dat wetsontwerp is met algemeene stemmen aangenomen, alsmede dat tot verhooging van het 1ste hoofdstuk der staatsbegroting van 1852 (Bijdrage aan de Nederlandsche Rijnspoorwegmaatschappij), waaromtrent de Commissie van Rapporteurs haar eindverslag heeft uitgebragt; en dat, als van eenvoudigen aard zijnde, de Vergadering, op voorstel van den heer van *Hoëvell*, heeft besloten, onmiddellijk, na het zooveen gemelde, in behandeling te nemen.

De Commissie voor de Verzoekschriften heeft nog eenige verslagen op bij de Kamer ingediende adressen uitgebragt, met welker conclusien de Vergadering zich heeft vereenigd.

Bij besluit van den 25sten dezer, n°. 64, heeft Zijne Majesteit goedgevonden het bij Hoogstdezelfs besluit van den 5den December ll. ingestelde eereteken tot belooning van eervolte langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen toe te kennen; in deze provincie: aan *J. A. G. Mulders*, *G. B. Bolsius* en *P. Schillemans*, allen kapiteins bij de dienstdoende schutterij te 's Hertogenbosch; *W. A. Hoppenbrouwers*, voormalig kapitein, wonende te Oirschot.

Bij besluit van den 26sten October 1852, n°. 42, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen tot burgemeester der gemeenten Fort Bath en Bath en Rilland *J. de Jager*.

Bij Kon. besluit van 23 October ll. zijn benoemd tot ontvangers: voor de in- en uitgaande regten, te Babberik, de heer *J. A. Grispén*, thans ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Kotten; voor de in- en uitgaande regten en accijnsen te Kotten, de heer *J. H. C. Copius Peereboom*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Barsingerhorn c. a.; voor de in- en uitgaande regten, te Kiefhutte, de heer *M. H. van Hengelaar*.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 19den dezer, n°. 77, goedgevonden den majoor *J. G. Tindal*, van het regiment grenadiers en jagers, ingevolge zijne aanvraag, op grond van langdurige dienst, krachtens art. 42 § 1 a der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), op pensioen te stellen, en het bedrag daarvan, ingevolge art. 14 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129), te bepalen op duizend drie honderd gulden (f 1300) en zulks met vergunning om de activiteits-uniform van het wapen der infanterie te blijven dragen.

Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden genomen besluiten goedgevonden:

1°. aan den gepensionneerden majoor bij den generalen staf *W. de Peit*, den rang van luitenant-kolonel te verleenen;

2°. aan den gepensionneerden kapitein der infanterie *H. van Goudoever*, het voortdurend dragen te vergunnen van de activiteits-uniform van het wapen waartoe hij het laatst heeft behoord;

3°. te benoemen: bij het regiment grenadiers en jagers, tot majoor den kapitein der 1ste klasse *H. F. Kack*, van het korps, adjudant bij Hoogstdezelve, met bepaling dat hij ook in zijn nieuwen rang, in zijne tegenwoordige betrekking zal verblijven;

bij het 3de regiment infanterie, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) den 1sten luitenant *J. Heijermans*, van het 5de regiment infanterie, en

4°. te verplaatsen, bij het regiment grenadiers en jagers, den kapitein *P. C. de Leeuw van Coolwijk*, van het 3de regiment infanterie.

Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden besluiten, gedagteekend den 25sten dezer, goedgevonden:

1°. aan den kolonel *J. P. Delprat*, van het korps ingedeelds, mineurs en sappeurs, kommandant der Koninklijke Akademie voor de zee- en landmagt, naar aanleiding van een hiertoe door hem gedaan verzoek, te rekenen met den 1sten der volgende maand, een eervol ontslag uit laatstgemelde betrekking te verleenen, en zulks met dankbetuiging voor de vele en gewichtige diensten, door hem gedurende eene reeks van jaren in die betrekking bewezen; en

2°. te benoemen: bij de Koninklijke Akademie voor de zee- en landmagt, tot kommandant, te rekenen met den 1sten der volgende maand, den majoor *J. P. C. van Overstraten*, van het regiment veld-artillerie, wordende hij, in verband daarmee, tevens overgeplaatst bij den staf van het wapen der artillerie; bij het wapen der infanterie, bij het 4de regiment tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) den 1sten luitenant-adjudant *W. Strömsdörffer*, van het 7de regiment van het wapen.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 19den dezer, n°. 22, goedgevonden den kapitein *Jhr. L. van Bronckhorst*, van het wapen der infanterie, tot dusverre op het tractement van non-activiteit, op grond van lichaamsgebreken, krachtens art. 42 § 2c der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), op pensioen te stellen; en het bedrag daarvan ingevolge de artt. 13 en 14 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129), te bepalen op negen honderd gulden (f 900).

Bij een dezer dagen door den Koning genomen besluit, is, met wijziging in zoover van dat van 19 November 1844, N°. 46, bepaald: dat aan de magazijn-meesters der artillerie van de 2de klasse, die twintig, en aan die van de 3de klasse, die tien jaren dienst als officier tellen, ongeacht of zij de rangen van kapitein, 1ste of 2de luitenant bekleeden, eene tractements-verhooging van f 100 wordt toegekend.

Op den 25sten October 1852 is te 's Gravenhage door den minister van buitenlandsche zaken en den Beijerschen minister, resident bij het Nederlandsche hof, onderteekend eene tusschen de Nederlandsche en Beijer-

sche regeringen gesloten overeenkomst tot wederkeering uitlevering van boosdoeners.

— Z. M. de Koning zou zich gisteren in den vroegen ochtend uit de residentie naar het Loo begeven.

— HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik*, benevens prinses *Maria* der Nederlanden, zijn Zondag middag van Hoogstderzelver reis naar het buitenland op het huis *de Paauw* teruggekeerd.

— De heeren *mr. J. M. de Kempenaer*, oud-minister, en *jhr. P. A. Reuchlin*, lid van den Gemeenteraad te Tiel, worden van verschillende zijden als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bij de ophanden zijnde verkiezing in het kiesdistrict Tiel, tot vervanging van den heer *van Dam van Isselt*, aanbevolen.

— Het gemeentebestuur van Bergen-op-Zoom heeft bekend gemaakt, dat het eerlang zal overgaan tot de henoeming van een houwknudig- en handtekenmeester aan de aldaar opgerigte teekenschool, en belanghebbenden uitgenoodigd, zich ten spoedigste aan te melden, onder overlegging hunner bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, bij de commissie voor gemelde school.

— Van den Helder schrijft men van 23 October:

» Gister avond, ten 10 ure, arriveerde alhier, vergezeld van deszelfs adjudant, Z. Exc. de minister van Marine *Easlie*, en vertrok heden morgen om 9 ure met de kanonneerboot, onder bevel van den luit. ter zee 1ste klasse *Schultz*, naar de Hore, om met den majoor inspecteur der marine-artillerie proefschoten te nemen met uitgeboorde 36 ponders tot 60 pond granaatstukken op nieuw model affuit. Morgen ochtend vertrekt Z. Exc. weder naar den Haag.

— De kapitein ter zee, *jhr. H. A. van Karnebeek*, adjudant des Konings, zal het bevel op zich nemen van Zr. Ms. fregat *Prins Frederik der Nederlanden*, bestemd naar Oostindië.

— In het uitgebreide verslag van Zxc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, betreffende den staat van het armwezen, voor het jaar 1850, komt voor, dat de bevolking des Rijks, op den laatsten December van dat jaar, heeft bedragen 3,073,411 zielen, of 16,820 meer dan op den laatsten December 1849. De instellingen, daarbij vermeld, worden verdeeld in twee hoofdsorten, als: instellingen ten behoeve van of tot het verzorgen van armen, ook door werk en onderwijs, en in instellingen, welke het verhelpen van armoede ten deel hebben. Tot de eerstgenoemde, welke aantal van jaar tot jaar is toegenomen, hebben behoord 7167. Van deze hebben 753 zich onttrokken aan de mededeeling der verlangde opgaven, waardoor, naar het oordeel des Ministers, de Natie verstoken blijft van het nut, twelk uit eene meer wisse beschouwing van het verslag zou kunnen worden afgeleid. Het cijfer der personen, die van de overige weldaden hebben genoten, bedraagt 646,650, waaronder 424,514 huiszittende armen, en verder, onder nog meer andere, 18,775 bewoners van godshuizen; 16,624 verpleegden in gast- en ziekenhuizen; 54,096 behoeftige kinderen in armenscholen; 79,220 kinderen in scholen, waarin, gemeenschappelijk met andere, kinderen van behoeftige ouders worden onderwezen; 11,583 kinderen in bewaarscholen; 8478 personen in werkplaatsen van liefdadigheid. 9995 personen in de bevoorrechtte maatschappij van Weldadigheid. Onder de huiszittende armen zijn 232,826 personen vermeld, die alleen gedurende een gedeelte van het jaar onderstand hebben genoten. Onder de verpleegden in de gasthuizen is een niet onaanzienlijk aantal begrepen geweest, dat niet tot de behoeftigen behoorde. Onder de 91,596 kinderen op de scholen, waren er vele, wier ouders niet worden bedield. De Minister komt daardoor tot het besluit, dat op verre na niet kan worden aangenomen, dat in Nederland een vijfde der bevolking tot de eigenlijk gezegde armen behoort. Voor deze instellingen is uitgegeven een bedrag van f 12,489,515. Na aftrek der kosten van onderhoud, administratie, en ook van geldbelegging, komt men in het verslag tot het besluit, dat regstreeks voor onderhoud van behoeftigen is besteed eene som van f 7,664,151. De ontvangsten hebben werkelijk bedragen f 12,881,490. Daarbij komen onder meer andere voor, behalve kostgelden vergoedingen enz., f 760,600 van voordeelige saldo's van vorige jaren; f 6,500,634 uit eigene middelen van verschillende aard; f 5,022,151 uit giften, bijdragen collecten en subsidien.

— Directeuren der Zuid-Hollandsche maatschappij tot redding van schipbreukelingen hebben besloten aan *P. Molenkamp*, wonende te Terheyden, f 25 uit te reiken, voor zijne buitengewone medewerking in het helpen redder van den kapitein en kok van het onder Loosduinen gestrand vaartuig *Sirene*.

— In de *Utrechtse Courant* leest men van den 25sten:

» De storm, die heden avond alhier heerscht, trekt nagenoeg van het noordwesten naar het noordoosten. Dezen morgen ging hij over het westelijk gedeelte van Frankrijk en omstreeks den middag over het Kanaal. Heden (avond 11³/₄ uur) is hij reeds over het zuidoostelijk gedeelte van Engeland getrokken en heerscht op de Noordzee. Het is dus te vermoeden, dat wij uit Havre, Portsmouth, Londen, Yarmouth en andere in dien koers van den storm gelegene plaatsen nadere berigten dienaangaande zullen vernemen.

— Eene commissie der Luxemburgsche Kamer heeft het adres aan Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden overhandigd, die daarop het volgende heeft geantwoord:

Mijne Heeren!

» Ik heb het antwoord van de kamer der Luxemburgsche afgevaardigden op de troonrede met genoegen ontvangen. Ik bedank U voor de opregtheid en rondborstigheid, waarmede gij U uitlaat over de verschillende vragen, daarin behandeld. Ik verzoek U dan ook overtuigd te zijn, dat al mijne pogingen meer dan ooit zullen strekken om de verkleefdheid

Uwer getrouwe bevolkingen aan hunnen Souverein te bevestigen en te versterken, door eene kalme, loyale en standvastige houding, gegrond op de constitutionele instellingen van het groothertogdom Luxemburg. Van de verlichte medewerking der kamer overtuigd, kunnen wij, mijne heeren, de toekomst onbezorgd te gemoet gaan, door al onze hoop in den bijstand der Goddelijke Voorzienigheid te stellen. Wilt, mijne Heeren, de tolk mijner gevoelens zijn, en die bij de Kamer overbrengen.

Z. K. H. heeft, bij gelegenheid van den verjaardag des Konings van Pruisen, de parade te Luxemburg bijgewoond, en ook een diner, door den luitenant-generaal *von Wedell* gegeven, met Zijne tegenwoordigheid vereerd. De generaal heeft daarbij toasten uitgebragt op Z. M. den Koning van Pruisen en Z. M. den Koning der Nederlanden.

Op een der beste standen van Parijs was een huis van vier verdiepingen, dat, sinds de Februarij-omwenteling voortdurend de aandacht trok van de voorbijgangers. Dit huis, dat eene hooge huurwaarde had, bleef 4 jaren gesloten en als verlaten staan. Het verkreeg een naar uiterlijk: de vensters bleven dicht, en wind, stof en regen oefenden er ongestraft hunne vernielende magt op uit. De benedenste verdieping, vroeger geopend voor van gas schitterende winkels, strekte alleen tot een muur voor de aanplakking van biljetten, die slechts ten deele door de vodenrapers afgescheurd, of door het vocht losgemaakt, 'snachts door den wind werden bewogen, en iets spookachtigs aan 't gebouw gaven. De muur diende tot eene vergaârplaats voor alles, wat door de politie is verboden. De naburige eigenaren begonnen van deze verwaarloozing reeds te lijden, en de naaste bureu verhuisden, om hunne woning te zien innemen door personen, die zich gereeder konden vereenigen met zooveel onreins. Het huis had reeds den bijnaam van het vervloekte gekregen.

Sinds een paar dagen zijn thans werklieden bezig 't al te herstellen, en het gebouw weder in zijn vroegeren goeden staat te brengen. Maar wat toch had zoolang het huis in een vervallen kleed gehuld?

Den 24 Februarij 1848 bewoog zich eene opeengepakte menigte op den Boulevard naar la Madeleine, terwijl een bataillon van 't 14de regiment van linie het hôtel van den heer *Guizot* bezet hield. Door een officier der nationale garde voorafgegaan, verlangt de menigte door te worden gelaten. De soldaten weigeren, maar enkelen uit het volk dringen voorwaarts en breken de linie der militairen, zoodat burgers en soldaten zich door elkaer mengen. . . . Op dat oogenblik wordt er een schot gelost.

Is het eene misdadige hand, die den pas gesindigen strijd wil hernieuwd zien, of is het een schot dat bij ongeluk afgaat? Niemand kan dit nog zeggen, maar 't is bekend, dat het den strijd in Parijs hernieuwde en in 't aanzijn riep, wat we sinds 1848 beleefden.

Op die ongelukkige ontploffing antwoordden de troepen door een salvo uit 200 geweren; die losbranding daverde langs den Boulevard, en ontnam aan 52 personen het leven; het bloed stroomde langs den weg; in eenige oogenblikken was de verschrikte menigte uiteengevlooden, slechts de dooden en ernstige gewonden achterlatende. Onder deze waren de meesten weerloozen en onschuldigen. De soldaten erkenden weldra hunne onvoorzigtigheid, doch konden door hun berouw den indruk niet wegnemen, die dit voorval op de burgers maakte, en aan Frankrijk en Europa zooveel kostte.

Onder de dooden was een jong man van 25 jaar, *Edmond Fal*. . . , bruidegom van zijne nicht, *mej. de R.* . . Deze dineerde den 24 Februarij bij hare aanstaande schoonmoeder, in de woning, dien we straks verhaalden dat er zoo armzalig uit heeft gezien. In de nabijheid gelegen van het tooneel der gebeurtenis, die we zoo even aanstipten, weerklonk de losbranding niet alleen in dat huis, maar verbrak er zelfs verscheidene ruiten van. *Mej. de R.* . . vliegt naar het balkon, en, door een fataal instinct gedreven, valt haar oog dadelijk op haren bruidegom, die met den dood worstelt. De schrik greep haar zoo aan, dat ze, na eene hevige ziekte, krankzinnig bleef. *Mevr. Fal*. . . stierf binnen 6 weken. Ze liet de ongelukkige zinloze in 't bezit van haar huis en hare fortuin, doch maakte de bepaling, dat de volgende eigenaars de kamer van haren zoon, die zij begreep, dat ook weldra het lijk van de bruid zou zien, zou laten toemetselen. De waanzinnige bleef in de 4 jaren, die ze nog doorleefde, steeds in die kamer wonen, slechts eene oude dienstbode bij zich toelattende en de verschillende nevenhuurders achtereenvolgens latende vertrekken.

Mej. de R. . . is thans weggekijnd. Het huis is den 16 September 11. voor 380,000 fr. verkocht; de nieuwe eigenaar heeft de gestelde voorwaarde aangenomen. Met de uitgave van een honderdduizend francs zal hij het hôtel weder in voegzamen staat brengen. Daar hij evenwel begrijpt, dat die toegemetselde kamer hem voor de verdieping, waarop ze ligt, moeilijk spoedig een huurder zal doen vinden, heeft hij dezelve geheel en om niet voor drie jaar ter bewoning afgestaan aan den architect, dien hij met den herbouw van het huis belast heeft, en die beter dan eenig ander weet, wat er is van de geheimnissen, die men in 't vervolg en reeds nu over de toegemetselde kamer zal in de wereld brengen.

Het gerucht zegt, dat de lijken der beide aanstaande echtelingen er gebalsemd in een looden kist liggen; *mej. de R.* . . zou het lijk van haren beminde aan de wet op de begrafenis hebben onthouden.

Wij hebben het genoegen, om het muzikale publiek te verwittigen, dat binnen kort de verdienstelijke jeugdige Violoncellist de heer *Possion* uit Antwerpen, benevens de heer *Nicolaas Mathieu*, Baszanger, en mejufvrouw *Martin*, Soprano, zich alhier op een nader aan te kondigen Concert-avond zullen laten hooren.

Wij noodigen de liefhebbers der muziek uit, deze gelegenheid om bekende en zeer verdienstelijke obligaten te hooren, niet te laten voorbijgaan, maar door eene voldoende opkomst van hunne deelneming en belangstelling in de schoone toonkunst te willen doen blijken.

MAATSCHAPPIJ TOT LENIGING EN OPBEURING DER BEHOEFFTEN DOOR HET VERSCHAFFEN VAN WERK,

GEVESTIGD TE BREDA,

ONDER DE HOOGHE BESCHERMING VAN

HARE MAJESTEIT MEVROUW DE KONINGIN-MOEDER DER NEDERLANDEN.

Het Bestuur der opgemelde Maatschappij, zich wederom voorstellende, om, even als in vorige jaren, ook in het naderende wintersaizoen, zooveel doenlijk arbeid te verschaffen aan zoodanige huisgezinnen of bijzondere personen, als voldoende zullen blijken daaraan wezentlijke behoefte, ter voorziening in hunnen nooddrift te hebben, om hen daardoor van den bedelstaf te behoeden niet alléén, maar ook tevens de arbeidzaamheid bij hen op te wekken, heeft de eer, even als vroeger, weder ter bereiking van dat doel, de ook te veren zoo ruimschoots verleende en dan ook steeds zoozeer noodige, krachtadige medewerking der meer gegoede Ingezetenen, hunne geëerde Stadgenooten, bij deze in te roepen, onder mededeeling dat men ten dien einde de vrijheid zal nemen om dezer dagen de Lijsten van inschrijving aan HunEd. woonplaatsen te doen aanbieden.

Breda, den 27. October 1852.

C. PELS RIJCKEN, Voorzitter,
J. A. VAN DER BURGH, Secretaris.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 25 October.

TARWE; Pools. prijshoudend met goeden handel aan Cons.; in andere soorten ging weinig om; 130 % witbonte Poolsche f 315; 130 % bonte dito f 306, f 308; 121 % Jarige Vriesche f 231; 134 % Cubanica f 235.

ROGGE bij kleinigheden als voren: 122 % Pruis. f 210; 123 % Hatinov. f 210; 121 % Donau f 194; 117 % N. Arch. f 185.

GERST in een doen: 101, 102 % N. Vriesche Winter f 165, 169; 107 % Jar. dito f 168.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd; 120, 121, 122 % Nieuwe Holst. f 218, 221, 224.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. eerstk. 55 P. v. l.; in April eerstk. 57 1/2 P. v. l.

RAAPOLIE, op 6 w. f 32; Vlieg. f 31 1/2; 1 Nov. eerstk. f 30 1/2; 1 Dec. eerstk. f 31 1/2; 1 Mei eerstk. f 33 1/2; 1 Sept. eerstk. f 34 1/2; 1 Aug. eerstk. f 34 1/2.

LIJNOLIE, op 6 w. f 30 1/2; Vlieg. f 29 1/2.

HENNEPOLIE, op 6 w. f 40; Vlieg. f 39.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., f 70 à 74. — LIJNKOEKEN per 104 st., f 8 1/2 à f 10 1/2.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 26. OCTOBER 1852.

Het Nederl. Middel Tarwe	van f 0,00 tot f 10,40
Het dito dito Rogge Oude	0,00
Het dito dito Rogge Nieuwe	0,90
Het dito dito Boekweit	0,00
Het groot Tarwe-brood, van een pond Nederl.	0,17
Het groot Tarwe-brood, van een pond Nieuwe	0,17
Het groot Witte-brood, van een pond Nederl.	0,26 1/2
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nederl.	0,30
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nieuwe	0,32
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nederl.	0,16
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nieuwe	0,16
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nederl.	0,70
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nieuwe	0,70
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nederl.	2,00
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nieuwe	2,00
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nederl.	1,65
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nieuwe	1,65
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nederl.	2,30
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nieuwe	2,30
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nederl.	3,50
Het groot Witte-brood, van 3 pond Nieuwe	3,50

TWEE HONDERD ACHTTIENDE STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

1° Trekking. No. 8925, een prijs van f 1000.

2° — No. 17452, 8979, 5257, ieder f 1000.

Tot AMSTERDAMSCH BEURS van gisteren (26 October) was de fondsen-tering: Ned. 2 1/2 pCt. 65 1/2; 3 pCt. 76; 4 pCt. 95; 1/2, 1/16; O. Ind. Leening 4 pCt. 94 1/2; Amort. Syndik. 3 1/2 pCt. 94 1/2; Handel. 4 1/2 pCt. 123 1/2; 124; Oblig. Holl. Spoorw. 100; Belgis 2 1/2 pCt. 52 1/2; Fr. Oblig. 3 pCt. 75 1/2; Spanje. Onbep. St. 25 1/2; 1/2, 1/16; dito 3 pCt. 50 1/2; 3 pCt. Binnenl. 4 1/2 pCt. 46 1/2; 1/2, 1/16; dito 3 pCt. 50 1/2; 3 pCt. 50 1/2; Portugal. 10 Londen 3 pCt. 114 1/2; 4 pCt. 37 1/2; 7/8; Rusland 5 pCt. 107 1/2; 1/2, 1/16; 1828—29 100; Certif. 1831—33 96 1/2; 4 pCt. bij Hope 90 1/2; Id. bij Sieglitz 90 1/2; Id. 5de Serie 90 1/2; Polen Certif. 4 pCt. 85; Aand. met Loten 162; Oostenrijk Metalliek 5 pCt. 77 1/2; 1/2; Nieuwe 2 1/2 pCt. 40 1/2; 1/2; Nieuwe 5 pCt. 90 1/2.

Advertentiën.

* Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON G. DE HAAN, geliefde Echtgenoot van

J. M. SMITS,

Oss.
25 October 1852.

Ontvanger der Registratie en Domeinen.

Eenige kennisgeving.

* Het COLLEGIE VAN REGENTEN over het Huis van Arrest te Breda, zal op Vrijdag den 26. November aanstaande, des middags te twaalf uren, in een der lokalen van dat gesticht, in het openbaar AANBESTEDEN het Onderhoud der GEVANGENEN gedurende het jaar 1853.

De Voorwaarden van aanbesteding liggen ter lezing in het gesticht zelf, alsmede in de Koffijhuizen de Beurs van Breda, het Gouden Kruis, het Hof van Holland, en het Logement de Zwaan.

* Dr. J. SCHNEIDER spreekt zeer gunstig over de geneeskraft der Goldbergersche Kettingen in zijne Verhandeling over Electriciteit. »Het Rheumatismus is eene ziekte, die reeds sedert menschen weten zeer ver verspreid en reeds bij de oudste Geneesheeren bekend was. Zij heerscht in alle landen, onder elke hemelstreek, in het Noorden zoo wel als in het Zuiden, ja zelfs in de heete keerkringsgewesten,» zegt Dr. S. en gaat dan voort te bewijzen, dat men voor het bekend worden van het electro galvanismus geen krachtig middel daartegen gekend heeft. Hij spreekt van den magneet, die men tot genezing van verschillende lichamelijke kwalen aangewend heeft, van Frans Mesmer, die op het einde der vorige eeuw zoo veel opziens in Weenen en Parijs daarmede maakte, van het electro Galvanische rotatie werktuig, waarmede Groote Geneeskundigen zich lang onledig hielden tot het »eindelijk den »Heer Goldberger gelukte een Electro Magnetische Ketting uit »te vinden, die aan de verwachtingen, welke men van zulk »een middel kon vormen, geheel beantwoordde.

Deze Verhandeling van Dr. S. die zeer interessant is wordt in onderstaande Dépôts der Goldbergersche Kettingen gratis afgegeven, onder den titel:

SCHAT DER GENEESKRACHT van de Galvano Elektrische Kettingen van Goldberger.

De Echte Kettingen worden voor 1.80 2.70 3.60 en 5.40 verkocht.

Amsterdam, Verkoophuis.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.
» C. H. Veraart.
's Bosch, F. L. Welsch.
Boxmeer, G. Muller.

Breda, Wed. Wiercx Folla.
Eindhoven, H. Gruithuyzen, Rz.
Helmond, A. H. Martin.
Tholen, T. J. Moss.
Tilburg, C. H. Domhoff.

BOEKHANDEL VAN J. F. C. DE GRAAUW TE BREDA.

Bovengenoemden heeft de eer bij deze mede te deelen, dat hij zijnen BOEK- en PAPIERHANDEL uit het huis Groote Markt, Wijk D, No. 25, heeft overgeplaatst in het huis Groote Markt, Wijk D, No. 111, vroeger bewoond door den Heer JOH. MENSE Cz. — Hij kan niet nalaten zijnen innigen dank te betuigen aan die zijner Stadgenooten en aan hen uit de omstreken van Breda, welke hem reeds met hunne geëerde orders begunstigen, zich verder zoo bescheiden mogelijk aanbevelende.

Tevens vestigt hij de aandacht van het Publiek nogmaals op zijne Leescircel van Tijdschriften en op de Leesinrigting van Hollandsche en Fransche Romans.

1°. November vangt het Winterkwartaal aan, wanneer er weder verschillende nieuwe en goede Romans in zijne inrigting worden opgenomen.

Breda, J. F. C. DE GRAAUW.

27 October 1852.

* Bij BROESE & COMP. te Breda, is van de pers gekomen en alomt verkrigbaar:

DE KLEINE OORLOG, in zijne verschillende betrekkingen. Naar het Hoogduitsch van HEINRICH VON BRANDT, (Pr. Generaal-Majoor en Brigade-Kommandant.) Door J. J. VAN MULKEN, Luit.-Kolonel, Kommandant van het Instructie-Bataillon. Tweede druk. (Herzien naar de tweede vermeerderde Hoogduitsche Uitgaaf.) Met drie Plans. à f 1.80.

Voorts wordt met veel succes door hen uitgegeven:

I. VERHANDELING OVER DEN WEDERSTAND VAN BALKEN EN IJZEREN STAVEN, derzelver veerkraft in aanmerking nemende, naar aanleiding der latere theoriën en proeven. Door I. P. DELPRAT, Kolonel-Ingenieur. Met eene Plaat en twee uitslaande Tabellen. Tweede vermeerderde druk.

In dezen tweeden druk is gebruik gemaakt van hetgeen over den wederstand der balken in latere geschriften is bekend gemaakt, alsmede iets bijgevoegd over den wederstand van staven tegen vringende krachten. à f 1.40.

II. OVER DE DRUKKINGEN OF BOTSINGEN DIE DE AFFUITEN ONDERGAAN, bij het onthouden der ladingen in de daarop geplaatste waggons. Door denzelfden. à f 0.90.

III. OVER DE DRUKKING VAN AARDE TEGEN BEKLEEDINGS-MUREN, benevens ontwikkeling der voornaamste formules voor de afmetingen dezer muren. Door denzelfden. à f 0.40.

IV. OVER DE GRONDBEGINSELEN VAN HET ONDERDERRIGT EN DE TAKTIEK DER KAVALERIE, gevolgd door een woord over de Rijkunst. à f 1.40.

V. VELDDIENST VOOR ONDEROFFICIEREN EN MANSCHAPPEN DER KAVALERIE, door J. C. FORTIER. à f 0.50.

VI. VELDDIENST TEN DIENSTE VAN DE ONDEROFFICIEREN DER INFANTERIE, bij het Nederlandsche Leger. Met vier Platen. Door J. J. VAN MULKEN, Luit.-Kolonel, Kommandant van het Instructie-Bataillon. 5° Druk. à f 0.90.

VII. DE OORLOG OP JAVA VAN 1825 TOT 1830. Hoofdzakelijk bewerkt naar de nagelaten papieren van Z. Exc. den Luitenant-Generaal Baron MERKUS DE ROCK, door A. W. P. WEITZEL, 1° Luitenant bij de Jagers. Met eene Kaart van het Oorlogstooneel in steendruk, en eenige schetsen in houtsnée. 1° Deel. à f 3.90.

Het Tweede Deel is ter perse.